

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXI. évfolyam

2020. január-február-március

567. szám

Negyven éve hunyt el vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc

v. Kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredes, az antikommunista emigráció legendás alakja halálának 40. évfordulóján a Vitézi Rend összefoglalójából és egy tíz évvel ezelőtti méltatásból idézünk:

Kisbarnaki Farkas Ferenc (1892-1980) honvéd altábornagy, a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, országos főcserkész, az emigráns Teleki Pál Magyar Cserkész Munkaközösség megalapítója, az 1939-es országgyűlés jogfolytonosságát hirdető, antikommunista Magyar Szabadság mozgalom életre hívója az emigrációban, az Altöttingi Országgyűlés megválasztott miniszterelnöke, író, publicista, magyar hazafi. Hivatásos katonaként szolgált IV. Károly király, Horthy kormányzó és Szálasi Ferenc nemzetvezető idején is.

Kismarton (Sopron vármegye) városában született 1892. május 27-én. Római katolikus vallású, szülei Farkas Ferenc és Pottyondy Gizella voltak. Három testvére közül az egyik dr. Farkas Gyula (1894-1958) nyelvész, irodalomtörténész, egyetemi tanár, író és publicista. A kismartoni polgári iskola után 1906-1909-ig a soproni Magyar Királyi Honvéd Főreáliskola növendéke, majd 1912. augusztus 18-án a Ludovika Akadémián hadnaggyá avatták és beosztották a m.kir. 18. honvéd gyalogezredhez. Az első világháborúban 1914-1918-ig csapat-, illetve vezérkari tiszti beosztásban teljesített szolgálatot. Ezalatt kétszer sebesült, amiért 1927-ben vitézzé avatták.

A belgrádi vezérkari tanfolyam elvégzése (1918) után 1919. szeptember 1-jén belépett a Magyar Nemzeti Hadseregbe, majd 1921-ben kijárta a Ludovika Akadémia tiszti továbbképző tanfolyamát. 1921-től az 5.

Hadak Útján Bajtársi Híradó -

**A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.**

**Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Klagenfurtban 1948-ban.**

**World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, MHBK
központi vezető, Chicago

Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely

Nyomda/Printing: Weller Publishing, Toronto

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely

400 NE 35th Ct., #5

Oakland Park, FL 33334, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
lehetőleg *sima word-formátumban* elküldeni.

Minden címváltozást kérünk az alábbi címre:

Mátrai Géza

P.O. Box 5762, Station "A"

Toronto, ON

M5W 1P2, Canada

Minden előfizetési díjat, hozzájárulást, Zrínyi
Alap járadékot kérünk erre a címre kiállítani és
postázni, lehetőleg USA dollárban:

Alexander Jankovich, MHBK Treasurer
4507 W. Lawrence Ave., Unit 107, Chicago,
IL 60630, USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.**

A tartalomból:

-Elhunyt Nt. Havadtőy Sándor

-Az emigrációs csoportok hírei

-A kommunizmus áldozataira, a Budai

Vár védőire és Horthy kormányzóra emlékezünk

-Interjú Stefanovszky Andrással

-Megemlékezések, programok a tél folyamán

-Rövid hírek

vegyesdandár, 1924. szeptember 1-jétől a Szombathely városában, a 3. vegyesdandár parancsnokságán szolgált.

Közben 1929-ben mint vezérkari őrnagy megkapta a 3. osztályú magyar érdemkeresztet és 1933-ban elnyerte a magyar érdemrend tiszti keresztjét. Még 1930. július 1-jétől a Hadiakadémia budapesti szabályzatismertető tanfolyamának katonai földrajz és tereptan tanára. Katonai pályáját ezután a Honvédelmi Minisztériumban folytatta, a Kiképzési Osztály vezérkari tisztjeként, majd 1937. július 15-től a HM 1/d. osztályának vezetője. 1938. szeptember 1-től 1943. augusztus 21-ig a Ludovika parancsnoka, előbb tábornoki, később altábornagy rendfokozatban.

Gróf Teleki Pál (1879-1941) halála után, 1941 májusától országos főcserkész, mely pozícióját 1945-ig megtartotta. Egyik fő szervezője a magyar cserkészmozgalomnak. Így került kapcsolatba Telekivel, aki vele rendeztette meg 1933-ban a gödöllői cserkész-találkozót, s miután ennek óriási volt a sikere, rábízta 1938-ban az Eucharisztikus Világkongresszus megrendezését is, amiért pápai kitüntetést is kapott. Később emigránsként többször is járt Rómában, ahol a pápák mindig magánkihallgatáson fogadták.

A Ludovika Akadémiáról a VI. hadtesthez, majd Beregfy Károly altábornagy leváltását követően az 1. hadsereg előljáró parancsnoka beosztásba vezényelték. A Donnál a pécsi IV. hadtest harcait vezette két hónapig, 1943-tól a debreceni VI. hadtest vezetője, altábornagy.

Hadtestével a Kárpáti arcvonalon is harcolt. 1944. július 26 és augusztus 1. között az 1. magyar hadsereg parancsnokaként sikeresen megvédi a Tatár-hágó 90 km hosszú arcvonalt a három elit szovjet hadsereggel szemben. Haditettéért megkapja a Magyar Érdemrend Középkeresztjét hadiszalagon a kardokkal, és a csillaggal. Ezeket a harcokat a Tatárhágó visszanéz c. könyvében örökíti meg.

1944. október 13-tól a "Budapest hídfő" parancsnoka, vezérezredes. A nyilas hatalomátvétel után Szálasi országos elhelyezési kormánybiztossá nevezi ki, január 8-án leváltják. Intézkedéseinek következtében nem válik szovjet hadizsákmánnyá a Magyar Nemzeti Bank teljes aranykészlete, a Magyar Szent Korona, a koronázási ékszerek és a világon egyedülálló, felbecsülhetetlen értékű magyar nemzeti bélyeggyűjtemény.

A benyomuló kommunizmus elől 1945 februárjában Németországba menekült, ahol az év márciusában Lengyel Béla (1897-1988) altábornagy megbízására a Németországba kivont magyar honvédség parancsnoka lett. Nem sokkal ezután amerikai hadifogságba esett, s többet nem térhetett haza Magyarországra.

1945 júniusában távollétében lefokozták illetve elbocsátották a honvédségtől, mellyel egyidejűleg a budapesti kommunista törvényszék háborús bűnösnek nyilvánította. Mühlthal (Németország) településen 1946 májusában életre hívta az antikommunista Magyar Szabadság Mozgalmat, amely az 1939. évi országgyűlés jogfolytonosságát hirdette. 1946. november 12-én dr. Kótai Zoltán római katolikus lelkész, pápai megbízott írásban kérte föl mint főcserkészt, hogy álljon az emigráns cserkész-szervezet élére és megbízólevelet is adott részére. 1947 márciusának elején gróf Teleki Pál halálának 6. évfordulójához kapcsolódó fölhívással tette meg az első lépést az emigrációs magyar cserkészlet megszervezése érdekében, és életre hívta a Teleki Pál Magyar Cserkész Munkaközösséget. (l. Marosvári Attila: *A magyar cserkészlet az*

emigrációban 1945 és 1956 között, Budapest 2004).

vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagy 1944-ben a Tatár-hágónál

A bajorországi Altöttinghez tartozó Guttenburg-kastélyban, Szent István király ünnepén – 1947. augusztus 20-án – hajnalban tartotta a menekült magyar Országgyűlés a képviselő- és felsőház együttes ülését. Az Altöttingi Országgyűlés második összejövetelét még ugyanaznap délután tartották, miután a politikusok délelőtt részt vettek a Szent István zarándoklati egyházi ünnepségein, melyet Kótai atya szervezett 12.000 (tizenkétezer!) magyar menekült részvételével. Ezen az ülésen Kisbarnaki Farkas Ferencet választották megbízott emigráns miniszterelnöknek. (Farkas 1968-ban maga is írt egy összefoglaló kötetet *Az altöttingi országgyűlés története* címmel – a szerk.). Miután a várt nemzetközi támogatást nem kapta meg, 1949 májusában lemondott kinevezett miniszterelnöki tisztségéről.

1950. március 30-án – távollétében – életfogytiglani fegyházra, teljes vagyonek kobzásra, állásvesztésre és politikai jogainak 10 évre történő felfüggesztésére ítélte a budapesti kommunista hatalom, mely ítéletben közrejátszottak az altöttingi események is. Az ítélet valódi indoka a nyugat-németországi magyar emigráció

szervezésében vállalt szerepe. Több emigráns mozgalom vezetésében szerepet vállalt, majd később a magyar cserkészetnek szentelte magát. 1948-tól részt vesz minden jelentős antikommunista kongresszuson és világkonferencián. A magyar érdekek védelmében két könyvet, számtalan tanulmányt, beszédet és cikket ír. A világ számos országában több mint nyolcvan úttján előadásokat tart a magyarság múltjáról és tragikus jelenéről. A kommunista rezsim Államvédelmi Hatósága elrablását, illetve meggyilkolását tervezte, amely azonban csak terv maradt. (Miután a Magyar Legfelsőbb Bíróság büntető kollégiuma 1998-ban megsemmisítette a népbírói ítéletet, a köztársasági elnök a Honvédelmi Minisztérium Rehabilitációs Bizottságának kezdeményezésére eredeti rendfokozatát posztumusz helyreállította.)

József Ágost tábornagy halála után, 1962-től haláláig az emigrációba szorult Vitézi Rend harmadik főkapitánya.

Többek között az alábbi magyar nyelvű, nyugat-európai és tengerentúli sajtóorgánumban publikált: Dél-Amerikai Magyar Újság (Buenos Aires); Dél-Amerikai Magyarság (Buenos Aires); Életünk (Croydon, Anglia); Hadak Úttján (München); Magyar Nép (Buenos Aires); Magyarok Úttja (Buenos Aires); Nemzetőr (München); Nemzetvédelem (München); Nyugati Magyarság (Montreal), és Szétszórt Parazsak (Köln).

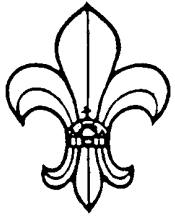
Kisbarnaki Farkas Ferenc 40 esztendeje, életének 88. évében, Arnstorfban (Bajorország) hunyt el, 1980. április 14-én. A kivételes képességű, nagy felkészültségű, vitéz magyar katona, felesége és lánya sírja az arnstorf-i templomkert temetőjében található. (Fia a II. világháborúban az Alföldön hősi halált halt.) Történelmi értékű irattárát és emléktárgyait még életében a Ludovikások Bajtársi Közösségének adományozta. Emlékének kötetei felsorolásával is adózunk: Beszámoló a Magyar Cserkész Szövetség 1938. évi nemzetvédelmi munkájáról (Budapest 1939); Minden ember honvéd (Budapest 1941); Tatárhágó visszanéz (Buenos Aires 1952); Német nyelven is: Kämpfe um den Tataren-Pass (Köln/Rhein 1953); Az altöttingi országgyűlés története (München 1969).

Források: vitezirend.co.hu/CV%20&%20Award/vFF.htm, és Bellák Frigyes: 30 éve hunyt el Kisbarnaki Farkas Ferenc

---

Minden kedves bajtársunknak és olvasónknak áldott húsvétot kíván szeretettel a szerkesztő.

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG
HUNGARIAN SCOUT ASSOCIATION IN EXTERIS - ASOCIACIÓN SCOUT HÚNGARA
EN EL EXTERIOR - UNGARISCHER AUSLANDSPFADFINDERBUND

2850 Route 23 North, Newfoundland, New Jersey 07435, U.S.A., telefon: (973) 208-0450,
kmcssz@aol.com

2020. január 13.

Hagyományos karácsonyi hétfégén voltak a calgaryi cserkészek a hegyek ölelésében

Ez évben december 7-8. között tartotta meg idej karácsonyi hétfégi táborát a calgary-i cserkészcsapat. December első szombatjának reggelén különleges téli napra ébredtek a 73 sz. Patrona Hungariae lánycserkészcsapat és a 74 sz. Kapisztrán Szent János cserkészcsapat tagjai. Elérkezett a téli tábor napja, amelyet hosszas előkészület előzött meg, s amely a cserkészek 2019-es évi munkájának és foglalkozásainak egyik záróakkordja is volt egyben. Ezt követően, az év utolsó hónapjában, már csak egy alkalommal gyűlnek össze a csapat tagjai, hogy együtt látogatást tegyenek a betegeknél és időseknél otthonaikban. A két napos programnak a Kamp Kiwanis adott otthont.

A szombati megérkezést és elhelyezkedést zászlófelvonás követte. Ezután, az őrsök foglalkozásra gyűltek össze külön-külön, hogy elvégezzék az utolsó simításokat műsorszámukon, amelyet az esti karácsonyi műsorra készítettek. Ebéd után a csapatparancsnokok vezetésével egy rövid túrán vehettek részt a cserkészek, majd forgószínpad formájában énektanulás és kézügyességi foglalkozások következtek.

A sok mozgást igénylő programot követően, egy rövid, de annál értékesebb lelki gyakorlatra gyűltek össze a táborozók. János bá vezetésével szó esett az Adventről, a várakozás időszakáról, az adventi koszorúról, amelyet négy gyertyával díszítenek, s amelyek színei mást-mást szimbolizálnak. Az ismertetés közepette, mindegyes gyertya jelével kapcsolatos feladatot kaptak. A fiatalok közösen elénekelték azt a dalt, amely a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából született. Olyan eseményről van szó, amely négyévente kerül megrendezésre mindig más-más helyszínen, s amelynek következő alkalmát, 2020 szeptemberében, Budapesten tartják majd. A katolikus világtalálkozó mottója: "Minden forrásom belőled fakad." Ezt az üzenetet hordozza az erre az alkalomra írt dal is, aminek célja, hogy átgondoljuk, mit jelent az Oltáriszentség ajándéka, s erősödjünk hitünkben.

Az áhítat után a táborlakókat már várta a finom meleg vacsora. Hálás köszönet érte és minden étkezésért Karácsony Ineznek és Istvánnak, akiknek köszönhetően a tábor ideje alatt a gyermekek számára mindig garantáltan ízletes és elégséges volt az ebéd és vacsora.

A testi-lelki táplálék után feléledt a tábortűz lángja, amelynél már a szülők is gyülekeztek, kíváncsian várva gyermekeik műsorát. Közös énekléssel hangolódtunk a tábortűz melegénél. A fiú cserkészőrsök betlehemi pásztorjátékokat, a lányok pedig egy bölcsőskét adtak elő, amellyel Krisztus születését hirdették, míg a kiscserkészek egy erdélyi karácsonyi kántálót/köszöntőt mutattak be. Mind a szülők, mind a vezetők büszkeséggel eltöltve, mosollyal arcukon kísérték végig a kiscserkészek műsorát, amelyben igazi tehetségek is megmutatkoztak.

A hagyományos karácsonyi történet meghallgatása sem maradt el, majd az alkalom befejezéseként, a jelenlévők körben állva, egy közös kézfogással alkotva szeretetkört, elénekelték a „Dicsőség mennyben az

Istennek” c. éneket. Zászlólevonással zárult a program, ami után a gyerekeknek volt idejük rövid búcsút venni szüleiktől a takarodó előtt. -Másnap reggel folytatódtak a foglalkozások a forgószínpad segítségével. A cserkészek sokat tanulhattak, játszhattak és mozoghattak a délelőtti programokon, s közben csodálhatták a hóval borított táj szépségét, ami mindenkit ámulatba ejtett.

A foglalkozások fáradalmait az ebéd mellett pihenhették ki a cserkészek, majd kaphattak új erőre, mielőtt elérkezett volna a tábortól való búcsúzás. -Zászlólevonás után a táborozók mindent összecsomagoltak, a táborhelyet kitakarították – mert a cserkész tisztábban hagyja el a táborozó helyet, mint ahogy kapta – egymástól elbúcsúztak, és sok szép új emlékekkel birtokukban, hazaindultak.

A Calgary cserkészek foglalkozásaik helyszínén, a Szent Erzsébet magyar templomnál (a szerk.)

Nagyszerű alkalom volt ez a hétvége arra is, hogy a cserkészek kicsit kiszabadulva a négy fal közül, természetközvetben tölthessenek el két napot, távol a város zajos és rohanó mindennapjaitól. Lehetőségünk nyílt több időt fordítani a természet szépségeire és az egymásra való odafigyelésre.

Én, aki KCsP-ösztöndíjasként vehettem részt az alkalmon, nosztalgikus érzésekkel telve tölthettem el ezt a szép napot. A ropogó tűz hangulata, az énekszó és a közös foglalkozások lélekben visszarepítettek azokra a tábori alkalmakra, amelyeken otthon, Kárpátalján vehettem részt korábban cserkészként. Köszönet a hétvégéért mindenkinek, akinek fáradtságos munkájával ez létrejöhett, s amelyen együtt épülhetett a calgary-i cserkészek nagycsaládja.

Puskás Veronika, Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas, Calgary, Kanada
A KMCSSZ sajtószolgálat

Elhunyt Nt. Havadtőy Sándor professzor

Az MHBK chicagói főcsoportja jelentette, hogy Dr. Havadtőy Sándor nagytiszteletes bajtársunk, az MHBK tagja és támogatója, 2019. X. 19.-én, 94 éves korában Fairfielden (Connecticut állam) visszaadta lelkét a Magyarok Istenének. Gyászoljuk Őt, sokat tett magyar honfitársaiért Kanadában és a USA-ban. Temetése október 15-én volt az Oaklawn Cemeteryben.

Forrás: Calvin Synod Herald – Amerikai Magyar Reformátusok lapja, 2020 január-február (ford.: a szerkesztő):

Havadtőy Sándor református lelkész, egyetemi oktató és emberi jogi aktivista 1924. november 11-én született Kovásznán. Édesapja, id. Havadtőy Sándor országgyűlési képviselő, édesanyja Kovács Zsuzsanna volt. A Bolyai Egyetemen tanult, majd a Bázeli Egyetemen doktorált teológiából summa cum laude, a híres Karl Barth keze alatt. 1952-ben kanadai meghívást fogadott el ottani lelki szolgálatra, ott ismerte meg a zeneakadémián tanuló feleségét, Magdalene-t. Mintegy 200, 1956-os magyar menekült családnak nyújtott segítő kezet. 1960-ban elfogadta a nagymúltú Fairfieldi Magyar Református Egyház meghívását, ahol 33 éven keresztül lelkipásztorokodott.

A Yale egyetemen 25 éven át felügyelte a teológushallgatók munkáját, a történelem tanszéken pedig védelőadóként működött. A Szabad Európa Rádióban 1967 és 1992 között havonta tartott vallási műsort, mellyel adásonként világszerte mintegy egymillió magyar hallgatóhoz jutott el szava. Rendszeresen tanúskodott Washingtonban a kongresszus előtt nemzetközi emberi jogi ügyekben. Lakhelyén elismert közösségi vezető volt, amiért megkapta "Fairfield város kulcsa" kitüntetését.

Rendszeresen publikált az American Foreign Policy Institute Journal-ban, a Studies of Eastern European Affairs-ban, órála pedig írt a New York Times és a Wall Street Journal is. 1992-ben, a kommunizmus bukása után tért haza először, ahol Budapesten a Népstadionban mintegy 30000 református hívő előtt prédikálhatott. 2001-ben jelent meg könyve, a Vigasztaljátok népemet. Megkapta a Julianus emberi jogi kitüntetését is a trianoni határokon kívül rekedt magyarság fáradhatatlan támogatásáért. Gyászolják felesége, két lánya és két unokája, valamint a fairfieldi magyar hívek.

---

v. Szmolnik Lajos, 56-os szabadságharcos (Melbourne): A bendigói 48-as emléktábla története

Melbourne-től északra 150 km. távolságra fekszik Bendigo városa, melyet 1851-ben alapítottak s jelenleg 70000 lakosa van. Létrejöttét és jólétét (patinás épületek, szobrok, emlékművek, régi temetők) az 1847-56 közti aranyláznak köszönhetette.

A helyi történetírás magyarokat is felsorol: báró Mednyánszky Cézár, Szumrák Ernő, Rochlitz Béla, Leviny Jenő, Jungwirth János, Vékey Zsigmond, Farkas Márton, akik Mednyánszky kivételével itt is hunytak el. Az 1848-as Szabadságharc után sok magyar tiszt és honvéd kényszerült emigrációba a Habsburg megtorlás elől.

Az akkor kivándoroltak egy részét is lázba hozta az arany, s a jobb jövő reményében még a hosszú tengeri útra is vállalkoztak. Csak 1853-ban 14 magyar kapott bányászati engedélyt ill. kijelölt területet. Itt, azaz a mai Rose és High St. Sarkán lévő parkban 2002. november 2-án emléktáblát helyeztek el. Felirata fordítása: "Ezen a helyen magyar tiszték és katonák keresték szerencséjüket mint aranyásók, az 1848-as magyar szabadságharc leverése után". Az emléktáblát a város polgármestere és a Magyar Köztársaság akkori nagykövete leplezte le. A tábla a Melbourne-i Magyar Kultúrközpont szervezésében, a magyar

Külgyminisztérium támogatásával jött létre, Zágon Lajos melbourne-i építészmeérnök tervei alapján. Gondolta volna valaki az akkoriak közül, hogy emlékükre 149 évvel később itt emléktáblát állítanak? A helyi magyarok azóta Bendigót is egyféle zarándokhelynek tekintik, gondolva 1848 és 1956 szoros kapcsolatára is.

A bendigói emlékmű, mögötte v. Szmolnik Lajos

---

vitéz Hegyi Gábor, országos törzskapitány – Németország: Jótékonyági koncert Kölnben

Krisztus Király vasárnapján, november 24.-én, az ünnepi szentmisét követően a Ruhr-vidéki és Rajna-menti katolikus magyar közösség művészei adtak jótékonyági koncertet a Vitézi Rend németországi törzsszéke és a kölni magyar katolikus gyülekezet szervezésében, a magyar misék otthonában, a St. Aposteln templomban. Ebben az évben Szent Ferenc Kisnővérei Alapítványának rendeztük a gyűjtést. A művészek a szentmisébe bekapcsolódva színesítették a liturgiát, majd a templom aulájában folytatódott a hangverseny, az idén 15 fellépővel. -A koncert megnyitása trombita-orgona duóval történt, hisz mely hangszer tudna ünnepélyesebb hangnemet varázsolni egy templomba, mint ez a páros. A szép számban megjelent közönség először Lukács József plébános köszöntőjét hallgathatta meg, ahol megtudtuk, hogy az „Elfogadlak Alapítvány” a Szent Ferenc Kisnővérei kezdeményezésére és vezetésével, jött létre. Célja a helyi adottságokra, erőforrásokra építve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok, felnőttek esélyegyenlőségének elősegítése. A köszöntő után kezdődhetett a több mint másfél órán át tartó hangverseny.

Az est folyamán különböző kamarazenei formációkat hallhattunk, majd a zongoraszóló szonáta után az éneké lett a főszerep. A változatos program megmutatta, hogy milyen jól megfér a korhűen előadott barokk darab, a romantikus és a kortárs magyar zeneszerző is egy koncerten, hisz nem minden nap hallunk Bach, Telemann, Kodály, Mozart, Schumann és Rameu műveket egyszerre. S jó volt látni, hogy nemcsak a környék híres magyar zeneművészei voltak hajlandók e nemes cél érdekében muzsikálni, hanem az ifjabb, még gimnazista nemzedék is megmutathatta tehetségét.

A hangverseny zárásaként egy közös meghajlás volt az előadóművészekkel, majd József atya beszédéből megtudhattuk, hogy e szép kezdeményezés már hét éves múltra tekint vissza, és természetesen jövőre ismét megrendezésre kerül a St. Aposteln bazilikában. A rendezvényt a BUOD is támogatta mint társrendező (BUOD: Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége – a szerk.).

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András”
főcsoportvezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent
László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-
ből, a helyi MHBK Értesítő 2019 novemberi és karácsonyi, ill. 2020 január-február-
márciusi számából, kivonatosan:**

Bajtársak! A november 3.-án tartott évi közgyűlésünkön kilenc tagunk volt jelen. A vezetői és választmányi tagok mellé más javaslat nem érkezett be, ezért a jelenlegi tisztségviselők folytatják beosztásukat. Robert Katalin elvállalta az MHBK főcsoportunk képviselőt a Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége gyűlésein, ahol a közös ügyek intézését tervezik, mindannyiunk érdekét szolgálva. A múlt évi jegyzőkönyv hitelesítése és v. Nagy Ákos pénztári beszámolója után a főcsoportvezető jelentése következett:

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége célkitűzései az egymással való törődésre vannak alapozva, legyen az: Isten imádása - elődeink tisztelete – a Haza szeretete – a béke védelme - Nemzetünk megmaradása - hagyományaink megőrzése – az ifjúság nevelése. Nem csoda, hogy akkor érezzük jól magunkat, ha szerető társaságban vagyunk, mosolyt látunk az arcokon, megbecsülve egymást, köszönetet mondvá mindenért. Aztán szívünk megtelik boldogsággal, amikor a kisgyermek ajkán magyar szót hallunk, vagy a nagyobbak néptáncokat járva szórakoztatnak minket.

Az Adelaide-i magyar közösségek szoros kapcsolatára és együttműködésére mindig készen vagyunk áldozatot hozni. Ebben a tudatban szeptember havában anyagi támogatást ajánlottam arra a célra, hogy a Magyar Klub újból magyar központtá alakuljon fiataljaink számára. Az együttműködés elősegítésére tett ajánlatomat a Magyar Egyesületek vezetői gyűlésén felolvasták, de határozatot nem hoztak annak elfogadására. Azonban a jelenlévő szervezetek vezetői (8) a megbeszélés értelmében kifejezték óhajukat, hogy békés egymás mellett éléssel és alkalmi rendezvényeink közös megtartásával előmozdítsák a helyi magyar közösségi élet gyarapodását.

Múltunkat, emigrációs életünket mindannyian ismerjük. A jelen helyzetben, 72 évvel az MHBK megalakulása után, egy idősödő közösség vagyunk. Főcsoportunk elhunyt és jelenlegi tagságának kimutatásán a nevek sokasága elhomályosodva látható. Bajtársaim! A jövő számára a fiataljainknak a legjobb példa az, hogy tiszteljük egymást és szeressük mindazt, ami igaz és maradandó. A Szentlélek vezessen minket továbbra is a célkitűzéseinkre alapozott munkánk elvégzésére. Istenünk szeretete és irgalma, szentjeink sokasága és az összefogás, összetartozás öröme erősítse meg bennünk a hitet a Magyar Nemzet megerősödésében.

A főcsoportvezető megköszönte a vezetőségi és választmányi tagoknak, valamint minden tagnak a folytonos támogatását csoportunk működéséhez. Továbbá jelentette, hogy az eddig kéthavonta szerkesztett Bajtársi Értesítőnk a jövőben negyedévente lesz kiadva.

Istentől áldott békés, örömteli karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kívánunk!

-A Délausztráliai “Zákó András” Főcsoport: v. Altorjay-Arnoul Éva, Antal Ferenc és Éva, Antal Christa, Berekally Magdolna, Borbási Margit, Bödő György, Csejthey Marika, Dobozy Mariandl és István, Farkas Sándor, Fekete Árpád, Herendi Márta, Jakab G. István és Marika, v. Kiss Katalin, v. Lakatos Kálmán, von Muenster Christa, v. Nagy Ákos, Nagy Ferenc, Óry László OAM, Robert Újházy Katalin, Scheer Jutka, Nt. Szabó Attila és Zsuzsa, Szalay Rózsa, Szöllősi Margit és István.

-Victoria-i bajtársaink: Bertók Miklós, Dankó Ferenc, Huszár J.-né, Mrena Teréz, Poór Erzsébet, Rigó Sándor és Edit, Sággy Imre és v. Szmolnik Lajos.

-Simonyi László központi vezető (Chicago, USA); Goór György, v. Tassányi József főcsoportvezető (Sydney, NSW); Dr. Tóth Gergely, a Hadak Útján főszerkesztője (USA).

Halálozás - Herendi Márta (1926. július 28–2019. december 20) Márta néni ismert személy volt a Magyarság életében itt Ausztráliában. Sokan találkoztak vele az Adelaide-i Találkozók rendezésén is, ahol az irodai szolgálatával a vendégeknek nyújtott segítséget. A mi közösségeink rendezésében is mindig résztvett, ha valakinek a nevét, címét akartam megtudni, hozzá fordultam kérdésemmel. A Herendi család egyike volt azoknak, akik a mások szolgálatában fáradoztak évtizedeken át. Most Márta néni kedves férjével, János-bával együtt a Hadak Útjáról tekintenek reánk. Ószinte részvétünk kedves gyermekeiknek és unokáiknak. Csak a testük távozott, lelkük most is itt él közöttünk. Nyugodjanak békében!

MHBK DÉLAUSZTRÁLIAI "ZÁKÓ ANDRÁS" FŐCSOPORT TAGSÁGA - 2019 november (Taglétszám: 27)

(Vastagon szedve: Jelenlegi tagok) (Elhunyt vagy kilépett tagok)

Altorjay-Arnoul Jenő	Flock Ernő	Magyar Gabriella	Scheer Mihály
Altorjay-Arnoul J-né	v. Flook Gusztáv	Marussinszky Árpád	Scheer Mihályné
v. Altorjay-Arnoul Éva	Fodor János	Maszong János	Scheer Margit
Antal Ferenc	Gajdos István	Dr. v. Merész László	Schillay Arnold
Antal Éva	Garamy József VRNT AM	Mészárosné Fekete G.	Sétáló Vince
Antal Sándor	Gálbory F	Mikajló György	Stupinszky Miklós
Antal Christa	Gálffy Béla	Mikajló Ibolya	Suba Lajos
Arnold Richard	Gálffy Béláné	Molnár József	Swainné (Mak Rózsa)
Árva Ferenc	Glatz Nándor	Mózes József	Nt. Szabó Attila (tb.)
	Glatz Márta	Murányi László	Szalai Rózsa
Badics Tibor Pál	Gerulaitisné (Herendi K)	v. Nemesmonostory	Szathmáry Király László
Dr. Ballai Nándor	Dr. Gyarmaty Imre	-von Muenster Egon	Dr. Szent Ivány J.
Dr. Bene István	Győr Kálmán	von Muenster Christa	Dr. Szent Ivány J.-né
Berekally István	Dr. v. Gaál Károly	Dr. Nagy Ákos	Szöllősi István
Berekally Magdolna	Hassán Bej	Dr. Nagy Ákosné VRNT (OAM)	Szöllősi Istvánné
Dr. Berekally Tamás	Herczeg Mihály	v. Nagy Ákos	Szönyi Gábor
Bor Gy.	Herendi János OAM	Nagy Betty	Szücs Béla
Borbási Ferenc	Herendi Márta	Nagy Ferenc	Szücs Béláné
Borbási Ferencné	Hinora Gyula	Nagy Ferencné	Tamássy Imre
Borbási Margit	Hóbor József	Nagy Károly	Tamássy Imréné
Borbély István	Hóbor Józsefné	Nagy Károlyné	Tajnay Tamás
Bödő György	Horváth Sándor	Nádasky Sebő	Telkesi Katalin
Dr. Buchmann Attila	Jakab István	Nemesmonostory Micike	Telkesi Tibor
	Jakab Istvánné	Nyemecz Dániel	Telkesi Tiborné
Csejthey Zsolt	Jakab G. István	Nyemecz Dánielné	Toeroek Kálmán
Csejthey Zsoltné	Jakab G. Istvánné	O'Brien Éva	Tormai Sándorné
Cser János	Jakab Miklós	Okrutay Egon	
Csортán József	Janik László	Okrutay Eta	v. Ugody Alajos
Csортán Ibolya	Jánszky Imre	v. Olasz Lajos	Ugody Ferenc VRNT
Dalos János		Orbán Péter	Ujházy Dénes
Dr. v. Dezséry András	Dr. Karay István	Óházy Gábor	Újházy Dénesné
Dobos Péter Pál	Kecskeméty László	Óry László OAM	Utczás Mihály
Dobozy István VRNT	Kelemen Gyula	Papp Aranka	Utczás Mihályné
Dobozy Istvánné	zilahi-Kiss Béla	Paulovits Iván	Vajda Géza
Dobozy János	zilahi-Kiss Bélané	Pákozdy Tivadarné	Vajda István
Dobozy Jánosné	v. Kiss Katalin	Ft. Pálinkás István	Nt. Vajda Lajos
	Kiss István	Pápai István	Varga Mihály
Farkas Sándor	Kiss Kálmán	Pápai Istvánné	Varga Mihályné
v. Fazekas János	Kiss Kálmánné	Peregi Kálmán	Varga Sándor
v. Fazekas Félix	v. Koncz Rudolf	Pécsi	Venke Nándor
Fazekas Károly	Kovács László	Péter Tivadar	Venke Nándorné
Ft. Dr. Fazekas László	Kövendy Lajos	Péter Tivadarné	Vincze Mihály
Feigl István	Kövendy Márta	Pitó László	Vincze Sándor
Feigl Istvánné	Dr. Krassay Antal	Polgári Rudolf	Vitos
Fekete Árpád	Dr. Krassay Antalné	Polgári Rudolfné	Wetherell-né Szent Ivány Ildikó
Fekete Kálmán		Robertné Újházy Katalin	(OAM)
Fekete Kálmánné	Krassay István	Salamon Ádám	Zámbó József
Ficza István	Laczina Frigyes OAM	Sárányi Károly	Zámbó Imre
Ficza Istvánné	Lakatos Géza	Schaffer Frigyes	Zobory Pál
Franzl Elfriede	v. Lakatos Kálmán		Zsizska Sándor

Az MHBK Központi Vezetője üzenete

Minden tagunknak és kedves családjuknak boldog húsvéti ünnepeket kívánok, és remélem a nyár is kellemes napokat fog hozni Mindnyájunknak!

Ezen az úton kérem, hogy minden tagunk, a chicagói főcsoportban is legyen szíves ezévi tagdíját (\$35 házaspár/család, \$25 egyéni) beküldeni erre a címre, 2020 április 30-ig: **Alexander Jankovich, 4507 W. Lawrence Ave., Unit 107, Chicago, IL 60630**. Előre is köszönöm.

A Hadak Útján helyi, chicagói kipostázását márciustól, miután **Kiss Árpád bajtársunk** egészségügyi okokból felmentését kérte, **br. Pongrácz Mária bajtársnőnk** vette át. Kérem, hogy a címváltozásokat mielőbb jelezzék erre a címre: Mária von Pongrácz, 1653 River St., #503, Des Plaines, IL 60016.

Remélem, hogy tovább imádkoztok Hazánk jövőbeni sikeres fejlődéséért, ami biztosítja az ország függetlenségét, gyarapodását és szabadságát is. Annál is inkább, mivel a szocialista-baloldali EU folytatja zaklatásunkat. S ahol és ahogy lehet, emlékeztessétek befogadó országaitokat vagy helyi hazai közösségeiteket, hogy mi a magyar igazság pártján állunk, és így talán lesz nemzetközi felszólalás időnként Hazánk igaza mellett is.

Bajtársi szeretettel, Simonyi László központi vezető (Chicago)

Stefanovszky András: Haza kell jönni!

1960-ban született az ausztriai Bregenzben. Édesapja 1956-ban kényszerült elhagyni Magyarországot, Ausztriában maradt és osztrák nőt vett feleségül, két gyermekük született. András a németországi Burg Kastl-i magyar menekültgimnáziumban érettségizett, majd egy Frankfurt melletti egyetemen tanult tovább. Egy szemesztert Londonban, egyet Párizsban végzett el. Szakmai karrierjét a Procter & Gamble multinacionális cégnél kezdte, ő szervezte meg a magyarországi kereskedést. Később bukaresti központtal hat ország regionális vezetője lett. A kétezres évek elején került vissza Budapestre családjával a cég vezérigazgatójaként. *Tisztán látni* címmel könyvet írt, melyben történelmi példákkal kereste a kitörési pontokat a magyar sikerhez. Nagyenyeden diákösztöndíjat hozott létre. Az utóbbi években szabadfoglalkozásúként él. A vele készült interjúból idézünk kivonatossan (forrás: Gyuricza Péter: *Visszidensek III*, 2019):

–*Hol nőttél fel, milyen iskolákba jártál?*

–Ausztriában születtem, Bregenzben. Egy erdei faluban, Krumbachban éltünk. A legjobb úton

voltam, hogy belőlem is hegyi osztrák legyen, de nem az lettem. Ez nyilvánvalóan édesapámon múlt. Ő azt szerette volna, ha a gyerekei tudnak magyarul, ezért ő csak magyarul beszélt hozzánk. Azért küldött már négyévesen Magyarországra, hogy a kapcsolat élő legyen. A nagy fordulat a gondolkodásában, hogy ennél többet is tudna tenni, akkor következett be, amikor először hallott Burg Kastl-ról. Akkoriban gyűjtést szerveztek a magyar emigráció körében a magyar gimnázium javára. Tíz német márkáért jelképes adománytéglat lehetett vásárolni. Ez akkor elég sok pénz volt, de apám vett egyet. Apám 1969 tájékán találkozott egy szintén emigrációs, nem túl messze lakó magyarral. Arra panaszkodott ez az ember, hogy nagyon egyedül van, pedig három fia is volt. „Mi az, hogy egyedül vagy?” „Nincsenek itthon a fiaim.” „Hol vannak?” „Burg Kastl-ban, a magyar gimnáziumban.” Attól kezdve rögeszme lett apámnál, hogy próbál engem is oda küldeni. És amikor tízéves koromban elvégeztem a négy elemi, beíratott.

–Milyen messze volt tőletek Burg Kastl?

–Nagyjából 350 kilométerre, és persze akkor még nem voltak autópályák, szóval nagyon messze. Anyám nagyot nyelt, viszont elengedett. Nekem azt mondták, hogy ez nagyon jó lesz, mert sok gyerek lesz ott, van cserkészlet meg táborok, kirándulások.

–Milyen élmények értek?

–Nagyon örültem, hogy ott tanulhatok mindaddig, amíg el nem kellett menni. Aztán ahogy közeledett 1970. szeptember 6-a, akkor már nagyon maradtam volna otthon. Nehéz volt elmenni és egy csak magyar környezetbe kerülni úgy, hogy az én magyartudásom korlátozott volt. Egyszerű szavakkal beszéltem és se írni, se olvasni nem tudtam magyarul. Apám három napig velem maradt, utána elment. Tízennyolcan voltunk egy szobában, és én sírva fakadtam. Apám kikönyörögte, hogy egy kisebb szobába kerüljek, ott már csak hatan voltunk. Én addig mindig otthon éltem, ez a változás önmagában is megrázkódtatást jelentett. Ezt tetézte a nyelvi nehézség, majd a honvágy. Ráadásul nagy volt a fegyelem, csengőre ment minden. Ha csengetnek, ebéd van. Így volt a sorakozó is vagy az ebédlőbe vonulás. Az első év nagyon nehéz volt, de onnantól kezdve már tudtam, hogy nem én leszek a legkisebb, a harmadik évben pedig már visszakíváncsoztam otthonról.

–Az osztályodba hány országból érkeztek magyar gyerekek?

–Legalább tízből. És az amerikai magyarok jelentették a legnagyobb élményt. Ők olyan játékokat hoztak, amiket nem ismertünk. Aztán kitaláltak különböző történeteket, például elhíresztelték, hogy vámpírokat láttak a várfalon, merthogy Burg Kastl eredetileg középkori vár volt. Tulajdonképpen mindenki hozott valamit, és ennek köszönhetően korán kinyílt előttem a világ. Eleinte még csak a játékon keresztül, később már tudatosan.

Különböző motivációból kerültek a gyerekek Burg Kastl-ba. Voltak azok, mint az én apám, akinek a magyarság megőrzése volt a fő ok. Voltak olyan szülők, akik frissen disszidáltak, és jött velük a gyerek tízennégy-tizenöt évesen, nyelvtudás nélkül, és akkor ez volt az egyetlen lehetőség, beíratni őt Kastl-ba, ahol magyarul tanulhat és érettségizhet. És emellett voltak olyan német szülők is, akik szintén odaküldték a gyereket.

–Kik tanítottak Burg Kastl-ban?

–Nem egyházi iskola volt, de az egyház volt a fenntartója. Ennek köszönhetően a tantestület túlnyomó része apáca vagy pap volt, főként bencések és ferencesek, elvértve jezsuiták.

–Ebben annak is szerepe volt, hogy Magyarországon korlátozták, illetve betiltották az egyházakat, és innen is kerültek Burg Kastl-ba?

–Igen. Kastl története visszanyúlik a II. világháborúig. Rögtön a háború után indult a menekült gyerekek oktatása az osztrák és bajor lágerekben. Linzben és Innsbruckban is volt magyar iskola, ez viszont nem tetszett az oroszoknak, akiknek 1955-ben Ausztria semlegessé válása miatt ki kellett menniük az országból. Így került át az iskola Bajorországba, és ott 1958-ban Burg Kastl-ba. Voltak tanárok, akik az első pillanattól ott voltak, ők a háború után kerültek ki. Később jöttek internáltak és szerzetesek is, és

voltak világi tanárok is.

–*Mit lehetett csinálni ebben a zárt világban?*

–Főleg tanulni. Azt szoktam mondani, hogy ott tanultam meg tanulni. Mert tanulni tudni kell. És ennek köszönhetem a későbbi pályafutásomat, hogy megálltam a helyem.

–*Téged mi érdekelt ebben a néhány évben?*

–Próbálkoztam mindennel, ami csak lehetséges volt. A néptánc nem ment, mert botlábú vagyok. De voltak más lehetőségek, a cserkészlet, az énekkar, amivel szintén lehetett utazni. Burg Kastl néptáncsoportját és énekkarát ismerték az egész világon. Rengeteg vendégszereplés, és sokszor én is részt vehettem. Ezenkívül Burg Kastl festői környezetben van. Folyamatosan kint voltunk, tábortüzeztünk, szalonnát sütöttünk, jártuk a barlangokat és sportoltunk. Volt kosárlabda meg focicsapat. A környező német gimnáziumokkal játszottunk, mi piros-fehér-zöld mezben.

–*A cserkészzel hogyan jött a kapcsolat, hiszen ez számodra ismeretlen közösségi forma volt?*

–A tanárim cserkészvezetők voltak már a háború előtti Magyarországon. Meglett tanárokként mentek ki és hozták magukkal a cserkészletet. Szellemisségében nem volt lényeges különbség a cserkészlet és Kastl között. Ez egy közeg volt.

–*Te azt mondd, hogy magyar vagy?*

–Annak ellenére, hogy Ausztriában születtem.

–*Kevesebb dolog köt Ausztriához?*

–Tulajdonképpen édesanyám távoli rokonai, a lokálpatriotizmus, Bregenz és a környéke, de Ausztriának a többi része nem. Ennek az is oka lehet, hogy kilenc évet éltem Bajorországban, és német állampolgárságom is van.

–*Szóval te vagy az osztrák, aki német és magyar kettős állampolgár.*

–Hát igen, csak nem tartom magam osztráknak. Vannak is, akik furcsállják ezt, mondván hogy ott születtem. Igen, ott születtem, de magyar a nevelésem.

–*Hány nyelven beszélsz?*

–Angolul és németül anyanyelvi szinten, franciául is folyékonyan, miután másfél évet éltem Párizsban.

–*Tisztán látni címmel írtál könyvet. Miért ez lett a címe, és miért érezted fontosnak, hogy írj?*

–Volt bennem bizonyos szakmai tudás, amiről úgy gondoltam, át lehet vinni más területekre is. Amit én az üzletről megtanultam, annak hasznát vehetik azok, akik a politikában dolgoznak.

–*Szerinted olyan világot élünk, amikor erre van fogadókészség?*

–Amikor írtam a könyvet, elég naiv voltam ahhoz, hogy ezt higgyem. Most már úgy látom, hogy az emberek keveset olvasnak és sokan csak összegzéseket. De amikor nekiálltam, egyrészt megtehettem, másrészt rendkívül frusztrált voltam. 2009-ben kezdtem el írni a könyvet, 2010-re jelent meg. Akkor semmi nem működött az országban. Majdnem egy évtized elveszett, és megint azt láttam, hogy a szerencsétlenségünknek leginkább saját magunk vagyunk az okozói. Tehát a sikertelenséget részben mi magunk okoztuk. Miért mondom ezt? Azért, mert 2006-ban a világgazdaság dübörgött, miközben itt az elhibázott gazdaságpolitika már 2002-ben elkezdődött. 2006-ban globális szinten fellendülés volt, mi viszont már akkor recesszióban voltunk.

–*A könyvedben történelmi perspektívába helyezed a magyar sikertelenséget.*

–Ha az ember visszatekeri a történelem kerekét, számos ilyen pillanat jön elő, ahol mi legalább annyira voltunk hibásak a saját sorsunk alakulásáért.

–*Két fontos okot jelölsz meg. Az egyiket úgy mondanánk, hogy káderhiány volt, vagyis hiányoztak az országot krízishelyzetben is vezetni képes államférfiak, a másik pedig a krónikus információhiány. Mindig le voltunk maradva azokhoz képest, akikkel vagy versenyhelyzetben voltunk, vagy háborúban álltunk.*

–Főleg a másodikra szeretnék kitérni. Befelé fordulás jellemzi a magyar közéletet, a magyar történelmet, tehát mi befelé nézünk és nem kifelé. Ehhez adódik a nyelvtudás hiánya és az, hogy hiányoztak az információs csatornák. A befelé fordulás pedig szorosan párosul a tudattal, hogy

mi vagyunk az áldozatok és mindenki igazságtalan velünk szemben.

–*Mobács óta hurcoljuk magunkban, hogy minket mindig megverték.*

–És nem vagyunk képesek ezen túltenni magunkat, mert nem tudjuk racionálisan szemlélni a dolgot és arra a következtetésre jutni, hogy végső soron itt minden az érdekérvényesítésen múlik.

–*Tudsz olyan példát, akiben benne volt az esély, hogy nagy államférfivé váljon?*

–Én Széchenyit választanám, mert benne megvolt minden, a nyitottság, az európaiság, az innováció.

–*Kossuthból ez hiányzott?*

–Szerintem igen. Kossuthot én nem tartom akkora államférfinek, mint Széchenyit. Ugyanakkor Kossuth volt az erős ember. És az, hogy Széchenyi nem tudott felülkerekedni, tragédia, mert ő képes lett volna a helyzetet másképpen kezelni.

–*Milyen információk hiányoztak 1848-49-ben ahhoz, hogy ne bukott szabadságharcunk legyen?*

–Sokkal jobban fel kellett volna mérni és érteni a Szent Szövetséget. Meg kellett volna látni, hol vannak azok az erős érdekszövetségek, amelyek ellenünk fognak fordulni. A másik az, hogy Kossuth a nemzetiségi kérdést nem tudta se felmérni, se kezelni. Ha megnézed a szabadságharcunkat, abban csak az ország fele vett részt, hiszen a magyarság lélekszáma durván a fele volt, és a másik feléről még azt sem lehet mondani, hogy semleges lett volna, hiszen ellenünk voltak. Ha a szlovákok, a németség, az erdélyi szászok a horvátokkal nem ellenünk, hanem velünk lettek volna, már az is lényegesen megnövelte volna az esélyeinket. De így, hogy eleve ennyire megosztott volt a társadalom, szerintem csekély volt az esélye annak, hogy győztesként jöhessünk ki ebből.

–*Van még néhány neuralgikus pont a magyar történelemben, például Trianon, a II. világháború, vagy 1956. Tehát*

–*ugyan történelmietlen a kérdés – Trianonból is ki lehetett volna jobban jönni?*

–Trianon jó példa arra, hogy mennyire nem voltunk tisztában az információ jelentőségével és hogy a befelé fordulás mennyire elvakította az embereket. Mert kérdem én, tényleg azt hittük, hogy Versailles-ban bármit is el lehet még érní? Ott már minden el volt döntve, az aláírásunkat pedig kikényszerítették.

–*Apponyi konkrétan el volt zárva és tárgyalni nem tudott senkivel. Mit kellett volna szerinted megpróbálni?*

–A kárt kellett volna csökkenteni. Az, hogy fel fogják darabolni Magyarországot, már el volt döntve, és ezt nekünk tudnunk kellett volna.

–*Mit lehetett vagy mit kellett volna még „megnyerni”?*

–Nemzetiségi, etnográfiai határokat kellett volna kijelölni. Ennek lehetett volna némi esélye, mert az osztrákok ezt tették. Ők nem harcoltak Csehországért vagy Galíciáért. Azt mondták, ez halott ügy. Apponyiék meg hihetetlen naivsággal azt próbálták bizonyítani, hogy a magyarok körében az iskolázottság és az írni-olvasni tudás mennyivel magasabb, mint az oláhoknál, és ezért indokolt a vezető szerepünk. Ezt az érvet aztán jól fordították ellenünk, mondván ti vagytok az okai annak, hogy az oláhok nem tudnak rendesen írni és olvasni. Tehát rossz stratégiát választottak. Azt mondom, hogy a politikai vezetés, az arisztokrácia és a főpapság nem tudott zöldágra vergődni, hogyan lehetne egy alternatív struktúrát felépíteni, ami nyilvánvalóan a Szent Istváni történelmi Magyarországtól való eltérést jelentett volna.

–*A jövőre vonatkoztatva mi kell ahhoz, hogy el lehessen kerülni azt, hogy újra csak kudarcos nemzet maradjunk?*

–Meg kell tanulni higgadtan, racionálisan gondolkodni, és levetni az emocionális terheket. Az állandó áldozatfelfogást le kell vetkőzni, és be kell látni, hogy a világ józan érdekek alapján működik. Arra pedig vigyázni kell, hogy az érdeket nem szabad hitbeli vagy emocionális kérdésekkel ötvözni. Majdnem azt mondom, Machiavelli jegyében a cél szentesíti az eszközt.

–*Ebbez azonban a társadalmon belül konszenzusra kellene jutni néhány kérdésben, amit közös érdekként lehet meghatározni. Ez ma hiányzik.*

–Nem vagyok benne biztos, hogy ez nem naív elképzelés-e. A könyvben is írok arról, hogy nehéz megmagyarázni, hogy a kommunizmus időszakában miért volt a magyar kommunizmus nemzetközi

színezetű, és miért volt Romániában nemzeti kommunizmus. Vagyis a blokkon belül voltak nemzetközi és voltak nemzeti vagy nacionalista kommunisták. Mi úgy döntöttünk, hogy az internacionálé mellé állunk, ami szakítás volt, mert ha visszamegyünk a munkáspárt történetében a XIX. század végéhez, amikor a magyar szocialista párt megjelent, az egy nemzeti szocialista párt volt, amelyik azt mondta, hogy a munkást, a szegény embert kívánjuk képviselni, de alapvetően magyarok vagyunk. Tehát egy nemzeti szociáldemokrata pártot láttunk. Hogy miért kellett aztán nemzetközi gondolkodású párttá válni? Ez sajnálatos, mert azt hiszem, a baloldal ma is erősebb és sokkal jobban választható lenne, ha az ember azt látná, hogy nem a nemzet, az ország ellen dolgoznak.

–*Mondj néhány konkrét dolgot, ami a magyar sikerhez kitérés pontot jelentene!*

–A könyvben erre a modellre helyezem a hangsúlyt, hogy mi kell ahhoz, hogy az érdekünket érvényesítsük. Fontos az információszerzés, és egy ország csak erős hadsereggel a háta mögött lehet erős. Nélkülözhetetlen az erős anyaország és az erős gazdaság. Ha a magyarságnak sikerül a Kárpát-medencében olyan energiaközpontot létrehozni, hogy vonzóvá váljon, akkor ebből profitálni fog az egész nemzet, tehát a határon túli magyarság is. Ha ez valóra válna, akkor a szomszédos országokkal is jó együttműködést tudnánk kialakítani, de ehhez rengeteg kisebbségi komplexust le kell vetkőznünk.

–*Történelmi tény, hogy különböző korokban különböző okból emigrációs csoportok hagyták el az országot és azt mondd, hogy az emigrációnak nincsen nagy jövője.*

–Soha nem is volt, de ez nem vélemény, hanem tény. A könyvben beszélek az asszimilációs nyomásról is. Matematikailag ki lehet mutatni, hogy egy-egy emigrációs csoport milyen gyorsan olvad bele a befogadó országba, vagyis az asszimiláció milyen gyorsan megy végbe. Ha egy emigráns magyar elvesz egy nem magyar asszonyt feleségül, a gyerekek már nemigen beszélnek magyarul, az unokák pláne nem. Mire ez az ember megöregszik, ráeszmél, hogy mennyire egyedül van, mert az életének az egyik oldala elhalt.

–*Amennyiben törvényszerű az asszimiláció, hogyan lassítható ez a folyamat?*

–Úgy gondolom, elérkezett az idő, hogy az emigrációban élő magyarok hazajöjjenek. Egyébként nincs hosszú távú hatékony eszköz az asszimiláció ellen. Ha még a legnagyobb emigrációs központokat, Münchent vagy Clevelandet nézzük is, ott is ugyanaz a folyamat megy végbe: töredezik az emigráció. Ez ellen nincs hatékony eszköz. Mondom ezt úgy, hogy én Burg Kastl-ba jártam, ahol a szülők mindent megtettek, hogy a magyar kultúra, a nyelv, a magyarság megmaradjon bennem. Ez nálam sikeres is volt. Akik ugyanazt a nevelést kapták, mint én, közülük ma talán 20% lakik Magyarországon. A többieknél szépen halad előre az asszimiláció.

–*Az ő gyerekeik már biztos, hogy nem akarnak se magyarul beszélni, se magyarok lenni.*

–Azért nem akarnak, mert nincs meg rá a lehetőségük. Ez törvényszerű. Ezt a törvényszerűséget pedig fel kell ismerni. Ha én lennék az állam, akkor nagyon sok energiát fordítanék arra, hogy a diaszpórát, az emigrációt aktivizáljam, hogy visszajöjjen. Az egykori amerikai elnököt, Kennedyt kell idéznem: „Ne azt kérdezd, hogy mit tud érted tenni a hazád, hanem azt, hogy te mit tudsz tenni a hazádért.” Ez ma az üzenet, és így kéne gondolkodni. És ezért kellene hazajönniük.

–*Miért Nagyenyeden hoztad létre a Stefanovszky-ösztöndíjat?*

–Amikor Nagyenyeden a Bethlen Gábor Kollégiumba belépsz, úgy érzed magad, mintha Burg Kastl-ban lennél. Ugyanolyan az épületekből sugárzó szellemiség, a hely aromája, íze. A '80-as években, amikor elkezdtem Erdélybe járni, Nagyenyeden is voltam apámmal. Akkor áldatlan körülmények uralkodtak. Nem gondoltam volna, hogy vissza fogok még oda jutni. Aztán a könyvem kapcsán valaki telefonált, hogy szeretne velem beszélni. Így ismerkedtem meg egy orvossal, aki aztán „megfertőzött” azzal a gondolattal, hogy segíteni kell a kollégiumot. Így kerültem vissza Nagyenyedre. A keresztszülői program keretében vállaltam gyerekek iskoláztatását. 50-60 keresztszülő van, akik egy-egy gyerek bentlakásának költségeit viselik. Így kezdtem, először egy gyerekkel, később vállaltam még egyet. Aztán néhány éve létrehoztam egy ösztöndíjat, ami a gyerekek továbbtanulását segíti. Olyan

gyerekekét, akik magyar felsőoktatási intézetben tanulnak, emellett tehetségesek és rászorultak. Az ösztöndíj hároméves. Pillanatnyilag van három egyetemistám és két gimnazistám, akiket támogatunk. Nagyon szépen kezd bővülni ez a kis kör.

Honfi János (Buenos Aires): Emléktábla-avatás Czetz János honvédtábornok tiszteletére

Kedves Gergő,

fényképeket küldök a Colegio Militar de la Nacion újabb ünnepségéről, ahol a nagykövetségünk által adományozott márványtáblát avattunk a Czetz János tábornok alapította argentin nemzeti katonaiskola 150. évfordulóján. Az intézmény protokollvezetője és a magyar követség képviselője röviden méltatták Czetz tábornok életét mind Európában, mind itt Argentínában.

A kétnyelvű márványtáblán mindkét ország címere látható, s az Iskola kápolnájának díszfalán leplezte le Roberto Ariel Aguero dandártábornok, az Iskola igazgatója és a magyar nagykövetség első titkára, Dr. Kalydy Vanda Andrea.

Az emléktáblán magyarul és spanyolul a következő szöveg áll: „Tisztelet Czetz János magyar honvéd tábornoknak, az argentin hadsereg ezredeseként a katonai akadémia első igazgatójának, az iskola alapításának 150. évfordulóján, 2019. Magyarország nagykövetsége.”

A képen Honfi Jánosné Rajczy Katalin, Dr. Kalydy Vanda Andrea, nagykövetségünk első titkára, Honfi János, Agüero Cnel. Drueta tábornok, és Conti atya, az Iskola lelkésze.

Mi itteni magyarok ünnepélyesen ezzel zárjuk ezévi hazafias tevékenységünket. Az avatás utáni fogadáson is sikerült közösségünk jó kapcsolatát tovább építeni az intézet igazgatójával. Készülünk a két ország közötti meghívásokra is. Ölel, János

Iovag Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Doni szentmise és emlékezés Kecskeméten

Kecskeméten már több évtizedes hagyomány alapján az idén is a HOHE, a Történelmi Vitézi Rend és az 1956 Magyar Nemzetőrség helyi csoportjai szervezésében tartottak megemlékezést a doni áttörés 77. évfordulója alkalmából. 2020. január 12-én a Nagytemplomban szentmise keretében volt ima és emlékezés az 1943. január 12-ei tragédia kapcsán. Dr. Finta József plébános, érseki helynök celebrálta a misét. A plébános szentbeszédében felidézte a magyar honvédek hősiességét, önfeláldozó harcát, valamint azt a sok-sok szenvedést, amelyet a nagy hidegben el kellett viselniük. A szentmise végén felszentelte a Magyar Királyi 7. Zrínyi Miklós Honvéd Gyalogezred Baráti Kör új csapatzászlóját. A szentelést követően a hagyományörző szervezetek képviselői szalagokat kötöttek a zászlóra. Elsőként a plébános, majd a 7. Zrínyi Miklós Gyalogezred tb. tulajdonosa, Szeverényi István tartalékos szakaszvezető, a Don-menti harcokból hazatért veterán megbízásából e sorok írója, a zászlóánya Horváth Alíz, a Történelmi Vitézi Rend nevében v. Tiszavölgyi István törzskapitány és Iovag Kenyeres Dénes alezredes a HOHE képviseletében kötött szalagot a csapatzászlóra. Utána elszavalta Budai József: Emlékezés 1943 hőseire és áldoztaira című versét. A Himnuszt követően kivonultunk a II. világháborús Hősi emlékműhöz. Itt Kenyeres alezredes üdvözölte a megemlékezés résztvevőit. Rövid beszédében felidézte a m. kir. Zrínyi Miklós 7. honvéd gyalogezred vázlatos történetét, háborús tevékenységét, a Don folyó mentén vívott rendkívül véres harcát. A regiment csaknem elvérzett a doni ütközetekben és az osztrogoszki bekerítésből történő kitörés alkalmával. Az ezred létszáma 1943. január 12-én reggel 100 tiszt, 3688 főnyi legénység, február 10-én, a gyülekező helyen már csak 43 tiszt és 606 főnyi legénységi állományú személy. A jelenlévő szervezetek képviselői elhelyezték koszorúikat a hősi emlékművön. A megyei önkormányzatát dr. Mák Kornél alelnök, Kecskemét városát Engert Jakabné alpolgármester, a Történelmi Vitézi Rendét vitéz Tiszavölgyi István, a HOHE területi szervezetét pedig Kenyeres alezredes helyezte el. Többen mécsést gyújtottak. A Szózat zárta a megemlékezést.

Dobai Miklós: “Nincs kerek évforduló, de az ország nagyjaira akkor is emlékezni kell. **Most van évfordulója, hogy** nagy önuralommal viselt méltatlan és igazságtalan portugáliai száműzetésben, **Estorilban elhunyt vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország volt kormányzója.**”

Ratkay Zoltán Imre: A Don-kanyarra emlékeztünk Mosonmagyaróváron

2020. január 12-én volt a Doni áttörésről megemlékezésünk Mosonmagyaróváron. Dél előtt a Szent Gotthárd templomban mondott szentmisét Bodó Zoltán plébános, a mise után pedig az Óvári Temetőben a II. világháborús emlékhelyen emlékeztünk. A Himnusz után Ratkay Zoltán HOHE-tag mondott ünnepi beszédet. Koszorúzás és a Szózat zárta az ünnepséget. -Délután a darnózseli templomban litániát tartott Galla Gábor helyi plébános. A litánia után a temetőhöz vonultunk s ott a kopjafánál megkoszorúztuk az emlékhelyet.

Az emlékező magyaróváriak

Fekete Dénes: A kommunista kényszermunkára elhurcoltakra emlékeztünk Miskolcon

A Vitézi Rend Borsod-Abaúj-Zemplén megyei törzskapitánysága szervezésében 2020. január 26-án a diósgyőri volt óvoda épületének falán elhelyezett márványtablánál a 75 évvel ezelőtt málenkij robotra elhurcoltakra emlékeztünk. A városrészből 1945. január 23-án mintegy 430 német nevű lakost szedtek össze, majd marhavagonokban a Szovjetunióba, Dombászba és környékére szállították őket. Ott munkatáborokban lettek elhelyezve, majd embertelen körülmények között - főleg szénbányákban - dolgoztak.

A megjelenteket vitéz Csantavéri Tivadar Károly, a rend Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei székkapitány köszöntötte, majd a Himnusz után Szűcs Katalin diósgyőri református lekipásztor és Maksó Péter római katolikus káplán mondott imát az elhunytakért. A korabeli eseményeket dr. Rózsa György megyei főlevéltáros elevenítette fel. Többek között elmondta, hogy hazánkából körülbelül 130 ezer főt - férfit és nőt - hurcoltak el a Szovjetunióba, ebből a dokumentált halottak száma 66 ezer fő. Ez a kiugróan magas szám a rossz tábori körülményeknek, a gyenge ellátásnak, a kemény fizikai munkának, illetve az őrszemélyzet kegyetlen bánásmódjának volt a következménye. Nem volt érték az emberi élet, a kényszermunkásoknak kellett bűnhődniük a háború miatt!

A 25 évvel ezelőtti emléktábla-állítás körülményeiről v. Miklós Árpád beszélt, a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon tanulói alkalomhoz illő verseket adtak elő. A díszőrséget miskolci cserkészek biztosították.

Ezután a Polgármesteri Hivatal, majd a civil szervezetek sora helyezte el a megemlékezés koszorúit, virágait az emlékhelyen.

Fekete Dénes: Doni megemlékezések Miskolcon

A Doni áttörés 77. évfordulója alkalmából a Történelmi Vitézi Rend szervezésében emlékmisére került sor a Szent Anna templomban január 12-én. A szertartást Gubala Róbert plébános celebrálta, a 2. magyar hadsereg tragédiáját v. Juhász Béla elevenítette fel. Kiemelte a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportjának tevékenységét az 1990-es megalakulásuktól, a kopjafa felállítását, illetve a megemlékezések szervezését. Sajnos a szervezet Don-kanyart megjárt utolsó harcosa – vitéz Tergalesz Ferenc – 2016-ban, 96 éves korában elhunyt. -A teltházás misén szép számmal jelen voltak a Történelmi Vitézi Rend, a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség, a Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület és a 757-es Szemere Bertalan Öregcserkészcsapat tagjai.

Január 13-án délután Miskolc MJV és a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportjának szervezésében a Szemere kertben lévő Doni kopjafánál megemlékezésre és koszorúzásra került sor. Beszélt Szolyák Péter történész, a Herman Ottó Múzeum igazgatója, imát Szabó Sándor református lelkipásztor mondott. (...)

A díszőröket és a koszorúvivőket a Magyar Honvédség 10. területvédelmi zászlóalja biztosította. Köszönjük a rendezvény megszervezésében és lebonyolításában a Polgármesteri Hivatal, a Miskolci Kulturális Központ és a Városgazda Kft. munkatársainak a segítségét.

A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportjának delegációja január 14-én koszorút helyezett el v. Tergalecz Ferenc sírján Emődön.

Csoportkép az emlékmise után

Február 25.-e a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja – soha nem felejtethetünk! Szintén kegyelettel emlékezünk az 1945 február 11.-i budavári kitörés évfordulójára, a Jóisten nyugosztalja a hős védőket.

2019 szeptemberében jubileumi díszoklevelek átadására került sor a Nemzeti Közszerológati Egyetemen

A jogelőd intézményekben végzetek jubileumi díszoklevelet kaptak a Nemzeti Közszerológati Egyetemen. A Ludovika Főépületben tartott ünnepegen a 75, 60, illetve 50 évvel ezelőtt végzeteknek mondtak köszönetet a hazának adott szolerológatért. Az ünnepege főszervezője, Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke sorai: „Szeptember 26-án megvölt a szép ünnepegeünk! A válaszbeszédet Somogyvári Géza tartotta. Az ünneplés részeként Dr. Boros Péter volt miniszterelnök koszorút helyezett el a Hősök Emléktáblájánál a dékánnal együtt, és az "egykori Hadapródok" emlékére közösen emlékfát ültettünk. -A diplomát Sujánszky Jenőnek a párizsi lakcímére, Goór Györgynek pedig futár útján küldtem ki Sydney-be, ahol az ottani főkonzul az október 23-i ünnepegen fogja neki azt átadni a Magyar Házban.”

Somogyvári Géza. Fotó: Szilágyi Dénes

Pilhál György *Karácsony Budapesten c.* időszerű írása nyomán

(Eredeti megjelenés: mno.hu, 2019. december 28)

Hogy a főváros sorsa megpecsételődött, azt már októberben tudni lehetett. (1944-ről írok...) Sztálin ekkor adta ki a hadparancsot: november 7-ét Budapesten kell ünnepelniük a szovjet katonáknak! A generalisszimusz eredetileg nem akart ostromot, de hogy akart. Számára a német területek mielőbbi megszállása volt a cél, megelőzni a nyugatról előrenyomuló angolszászokat. Ám a Führer megmakacsolta magát. Neki, a nyugati civilizáció „védelmezőjének” fontos volt a magyar főváros. Úgy számolt: nyerhet néhány hetet, ha Budapest ellenáll. Erőddé léptette hát elő a magyar fővárost: Festung Budapest.

Bástya lettünk újra. Végvár, mint a történelemben már annyiszor. A mi kontónkra, a mi hazánkban vetélkedtek a felek. Mi „adtuk” a pályát a nagyok mérkőzéséhez. A magyar főváros vesztét a két diktátor presztízsmecce okozta.

Ami Sztálinnak a tekintélyt jelentette, az Hitler számára a szusszanást a még megmaradt hátszerőgában. (Addigra már megtörtént a normandiai partraszállás, a kudarcba fulladt ardenneki ellentámadás, a német városokat pedig a nap huszonnégy órájában bombázták a szövetségesek. Megállás nélkül folyt a visszaszámlálás.)

Éppen hetvenöt éve, 1944 karácsonyán zárult be a szovjet ostromgyűrű Budapest körül, négy napra rá adták át a német hadvezetésnek a megadásról szóló ultimátumot – persze eredménytelenül.

Keserves napok elé nézett a főváros. Alighogy megszűntek az angolszász bombázások, máris megszólaltak a katyusák, a „Sztálin-orgonák”... Éhezés, gyötrelem és halál várt a bekerített Budapestre. De érdekelt is ez a feleket... A magyar főváros csak csatatérnek kellett. Temetőnek.

A szörnyű végkifejletet ma már részleteiben is ismerjük. A Várban rekedt, végsőkéig elcsigázott védők (nagyjából 45 ezer német és magyar katona), valamint a rengeteg sebesült és civil kilátástalan helyzetbe került. A Vár ostromgyűrűje januárra körbeért. A németek valamennyi Duna-hidunkat felrobbantották, a légi összeköttetés megszakadt, vízi kapcsolat szóba sem jöhetett, az ejtőernyőkkel ledobott hadianyag, élelem, gyógyszer alig segített (ezek nagy részét az ostromló oroszokhoz fújta a szél). A kitörést elhatározó védőket háromszoros orosz gyűrű várta a Vár alatt. (Visszaemlékezők szerint a katonák közül többen frissen borotválva, kitüntetésekkel a mellükön várták a parancsot a majdnem biztos halálba vezető rohamra, míg odalent, a Széna téren az oroszok Karádi Katalin Hiába menekülsz, hiába futsz kezdetű szonóját bömböltették...) A kitörők negyede élte túl a mészárlás első hullámát, a többiek a következő napokban vadászták le a Buda környéki erdőkben, házakban, a romok között. A legközelebbi német vonalat alig nyolcszázán érték el, a menekülők két százaléka... Halottak tízezrei maradtak a rommá lőtt Várban és környékén, meg a szovjetek által lángszórókkal, benzines hordókkal „megtisztított” kazamaták, benneéző sebesültekkel, civilekkel. Az életben maradtak zömére a „málenkij robot” várt.

Szomorú „dicsőségünk”, hogy a világtörténelemben Sztálingrád után Budapesten dúlt a legvéresebb csata egy városért. El nem múló nyomait ma is viseljük épületek falán, temetőinkben, szívünkben. S mindez miért? Mert egy vérgőzös őrült úgy számolt: nyer néhány hetet a másik bomlottal szemben, ha a magyar főváros ellenáll. Hiszen nekünk, a Nyugat utolsó bástyájának van gyakorlatunk ebben.

Vajon volt-e igazi győztese a most hetvenöt éve megkezdett ostromnak, vagy csupán egy izomból épített obeliszket kerülgetünk azóta is a Szabadság téren? A történelemlényveket hagyjuk, azokat mindig a győztesek írják...

Játsszunk el a gondolattal: mi történt volna, ha annak idején Hitler nem nyilvánítja erőddé Budapestet, a vörös ármádia pedig nem áll le hónapokra várost ostromolni? Mert akkor nem a Rajnánál találkozik a két szövetséges, hanem pár száz kilométerrel nyugatabbra, valahol az Atlanti-óceán közelében. Vajon mi lett volna a büszke Nyugattal, ha hozzájuk is – Párizsba, Brüsszelbe – Sztálin ármádiája viszi el a „népi demokráciát”? De megnéztem volna!

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-Örömmel értesültünk **Szakály Sándor történészprofesszor**, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója, a HOHE elnöke súlyos betegségből való **felépüléséről!** Erőt, jó egészséget kívánunk további munkájához.

-v. Bornemissza György törzskapitány (Kaposvár) elküldte szerkesztőségünknek **Somogyország Vitézei** c. hírlevelük 2019 augusztusi és novemberi számait, amiket köszönünk szépen. Szintúgy köszönjük a kedves karácsonyi képeslapot!

-**Emlékezés a doni hősökre.** Az 1943. évi doni áttörés 77. évfordulója alkalmából tartottak megemlékezést a **Ludovika Főépülete előtti**, második világháborús **emlékműnél**. Beszámolót küldött Nagy László Gerő ny. alezredes, a HOHE alelnöke, az alábbi hozzáfűzéssel: Tisztelettel megküldöm a NKE főépülete előtt álló I-II. Vh-s emlékműnél tartott megemlékezésről a tájékoztatást és a Donkanyarnál szolgáló ismeretlen katona által 1942 decemberében írott verset. A katonaköltő soha nem ért haza, viszont társai írását lemásolták, így verse hazajutott. A doni hősök előtt tisztelgünk, kik idegen

érdekek miatt sodródtak messze a hazától, de életüket Magyarország védelméért adták. Dicsőség a Hősöknek!

-Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette, hogy „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért Alapítvány” (Veszprém), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend 2019. december 6-án könyvbemutatóval egybekötött előadást szervezett. A szerző **Nádasdy-Nikolits Andrea, gróf Nádasdy Ferenc özvegye volt. Dokumentumregénye címe „Márti könyve”**. A könyvet Marsall Ágnes szerkesztő, újságíró és Sz. Csordás Éva előadóművész, a TIT Váci Mihály Irodalmi Színpad vezetője mutatta be. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt. „Ma, amikor a fiatalok tele várakozással és reménnyel, százával hagyják el önként a hazájukat, talán föl sem merül bennük, hogy a bőség vonzása s az átgondolatlan kíváncsiság mennyire kockázatos, és milyen súlyos veszélyeket rejteget. A szerző önálló kötetben, de végső soron a 2017-ben napvilágot látott Homokláp és csengőfrász című dokumentumregényének folytatásaként, most legfőképpen értük, az ő okulásukra tárja föl egyetlen gyermeke tragikus sorsát és saját vergődését, ahogyan talpon próbált maradni Amerikában, a szabadság – számára nagyon is lélektelen – birodalmában.”

–Ugyanők rendezték 2020. január 17-én **Neszményiné Gubacsi Erzsébet ny. pedagógus, helytörténész „Fogságom története” c., édesapja, Gubacsi József visszaemlékezési alapján szerkesztett kötetének vetítéssel egybekötött veszprémi bemutatóját**. Az előadás keretében levetítették a néhai Gubacsi Józseffel készített, „Hadifogságom története” címet viselő interjút. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt. Az előadást megtisztelte jelenlétével Neszményi György, a www.neszményikonyvek.hu oldalon is elérhető hazafias, történelmi és helytörténeti kiadványok kiadója is. –Január 31-én pedig a lovasi református egyházközséggel együtt rendezték **a kommunista önkény áldozatává vált Varjas Géza lovasi gazda (1880-1952) emléktáblájának avatását**. –Szintén ők rendezték február 21-én **Dr. Kovácsné Sarok Éva, írói nevén Jankovics Éva „Az ötödik napon” c., a szovjet poklot megjárt édesapja, Sarok István naplói alapján íródott regényéből készült dokumentumfilm, az „Apám emléke - Görnyedtem grúz Gulágon (Requiem egy megalázott nemzedékért)”** vetítéssel egybekötött előadását. Az előadással és a film bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra 100 millió áldozatának emléke előtt. –Február 24-én pedig a kommunista diktatúrák időszakában **a veszprémi Várbörtönben raboskodott és ott kivégzett politikai elítéltek emlékére állított emléktáblánál tartottak megemlékezést** a veszprémi volt Várbörtön, jelenleg a Veszprémi Törvényszék udvarán. Emlékbeszédet mondott Dr. Némethné Dr. Szent-Gály Edit Katalin, a Veszprémi Törvényszék elnöke, és Menczer Erzsébet, a Szovjetunióban Volt Politikai Rabok és Kényszermunkások Szervezetének (SZORAKÉSZ) elnöke. Imát mondott a kommunizmus áldozatainak lelki üdvéért Excellenciás és Főtisztelendő Dr. Márfi Gyula, a Veszprémi Főegyházmegye Emeritus Érseke. *(Köszönjük az igen aktív veszprémi szervezők nemzetmentő munkáját! – a szerk.)*

-Kilencéves a Ludovika Zászlóalj (honvedelem.hu/cikk/kilenceves-a-ludovika-zaszloalj)

Az MH Ludovika Zászlóalj megalakulásának kilencedik évfordulója alkalmából rendeztek ünnepi sorakozót január 30-án Budapesten, a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campuson. Az ünnepségen részt vettek a Ludovika Akadémián egykoron végzett bajtársak, illetve a Ludovika Kávézó baráti kör tagjai. A rendezvény Korom Ferenc altábornagy, a Magyar Honvédség Parancsnoka köszöntőjének ismertetésével kezdődött, majd Sári Szabolcs ezredes, a zászlóalj parancsnoka elismerések adott át, megköszönve az alakulatnál szolgálatot teljesítő katonák, honvéd tisztjelöltek, illetve honvédelmi alkalmazottak munkáját. (A linket beküldte: Zsákai Marietta)